

عنوان مقاله:

کثرت روش شناسی پژوهش: افول پوزیتیویسم یا مرگ حقیقت

محل انتشار:

پژوهش نامه مبانی تعلیم و تربیت، دوره 2، شماره 1 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

محمود مهرمحمدی - استاد دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

خطر فرو افتادن طیف گسترده و شناخته شده پژوهش های کیفی به ورطه هولناک انکار حقیقت و هیچ انگاری در لوای عطش آزادسازی فهم، معنا و پژوهش از چنبره، هژمونی و انحصار روش های کمی به خصوص برای جوامع علمی مانند ما که در آستانه شکستن انحصار روش شناختی و توجه به روش شناسی های غیر متعارف هستند، بسیار جدی است. این خطر مبتنی بر حقیقت وجود ویژگی های دوگانه یا تقابل های معنادار و مهمی است که میان روش شناسی های کمی و کیفی وجود دارد. فایق آمدن بر این خطر نیز مستلزم توجه به سه گانه ها یا سه وضعیتی هایی است که نشان می دهد گریز از قطعیت موعود و البته موهوم کمی گرایی نباید به پناه ناگزیر به نسبیت و هیچ انگاری در لوای پژوهش کیفی بینجامد، بلکه وضعیت سومی به نام کثرت نیز متصور است و باید به عنوان پناهگاه کیفی گرایان به رسمیت شناخته شود. نگارنده تلاش نموده است تا پاره ای از دوگانه هایی که منشأ سوء تفاهم های برخی کیفی گرایان شده را مطرح نماید و نیز سه گانه هایی را که موجب خلاصی از این سوء تفاهم ها و رها شدن کیفی گرایی از نسبت های به چسب و ناچسب است، تبیین نماید. نتیجه این که طرفداران رویکردهای کیفی باید ضمن مغتنم شمردن مفهوم کثرت از فرو غلتیدن به دام نسبیت بر حذر باشند و بدین ترتیب به این رویکرد جدید پژوهش، اعتبار و وجهت بخشند. برای خلاصی از این دام، علاوه بر تبیین نظری حد فاصل میان قطعیت تا نسبیت که همان کثرت است به موضوع التزام به رفتار روشمند توسط پژوهشگران، به ویژه پژوهشگرانی که هنجارشکنانه به سمت رویکردهای غیر متعارف روی می آورند، تاکید شده است.

کلمات کلیدی:

کثرت معرفتی، کثرت روش شناختی، دوگانه ها، س هگان هها، قطعیت، نسبیت، روشمندی، پژوهش کیفی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/664351>

